

tekst en foto's Thom Olink

Natchez – New Orleans – Gulfport – Tuskegee

ONVERSLAANBARE KUST

Twee keer rijden we langs de begraafplaats van Natchez aan de Mississippi op zoek naar een adres in de oeverbossen; tevergeefs. Onvindbaar, zoals de Indianenstam van de Natchez, waarvan in de jaren dertig de laatste stemmen zijn gehoord.

De weg naar het paradijs is nooit makkelijk te vinden, maar ook hier ligt de beloning er niet om. Sunset Bluff Bed&Breakfast met ons shotgun house – zo typerend voor de zuidelijke staten – is voorzien van alle luxe en de plek beneemt vanaf de eerste minuut de adem. Op de dertig meter hoge klif van de grand old Mississippi, hoog boven het geluid van de werkende wereld, kijken we neer op Arkansas aan de diepe overkant.

FEESTJE

‘Het verschil in hoogte is in de loop van miljoenen jaren ontstaan doordat de wind löss van Arkansas meevoerde en opstapelde op onze oever’, vertelt Louise Peabody, onze gastvrouw. ‘Vanavond komen er meer gasten en bouwen we een feestje.’ Hartelijkheid is troef, als altijd in deze broeierige staten langs de rivier.

Bij een zakkende zon stijgt de stemming en gevoed door een mooie tafel vol drankjes en hapjes komen Engeland, Austra-

lië, Nieuw-Zeeland, Nederland en de USA snel tot elkaar. Onze meegenomen Old Pulteney tussen de Bourbon en uiteraard Mint Julep maakt bij enkele whiskydrinkers de tongen nog lossen. De mensen uit Nieuw-Zeeland zijn stom verbaasd als we de namen Lammerlaw, Milford en Dunedin noemen. ‘Wij komen van het zuidelijke deel van het Zuidelijke eiland en ik kan je verzekeren dat er nog wel een keteltje in het donker wordt gestookt’, bekennt een vriend voor een paar uur met een grijns.

HIGHWAY 61 REVISITED

Highway 61 voert recht als een gewoenshot door de Delta. Vrijwel elke plaatsnaam in dit gebied vol eindeloze katoenvelden en sawa's met rijst roept de wereld van de blues op. Na uren rijden door de monotone omgeving is het schrikken als we plotseling moeten stoppen voor zwaailichten, sheriff-wagens en twee op elkaar geklapte auto's. Hoe kun je hier nu een ongeluk krijgen, peinzen we. Maar luidt de eerste

songregel van Dylan's Highway 61 Revisted niet: 'Oh God said to Abraham, Kill me a son'.
Nog wat stil malen we mile na mile weg.

NEW ORLEANS

Met hoofdstad Baton Rouge is de Pelican State bereikt, Louisiana. New Orleans is de toeristenmagneet, hard in het hart geraakt de laatste jaren.

Bij het binnenrijden van de garage van het Maison Dupuy Hotel aan Toulouse Street zien we aan de wanden hoe hard en hoog het water uit de Gulf toesloeg tijdens Katrina, om het in mei van dit jaar nog eens dunnetjes over te doen. Ook hier in het Vieux Carré, het oude Franse hart van New Orleans was men machteloos achter de te lage levees, de dijken en waterkeringen.

Hij leunt met gevouwen handen als bevroren over de balustrade, twee hoog, in de Jackson Brewery aan Decatur Street. Het hagelwitte uniform van de bejaarde bewaker heeft diepe plooiën, net als zijn gezicht. 'Het afgelopen jaar zou het mooiste ooit worden voor New Orleans. Toen kwam vijf jaar na Katrina nog een hurricane, daarna de olie van BP en als toetje weer overstromingen.'

We drinken koffie bij het befaamde Café Du Monde naast de kademuren van de Mississippi River. Vergeleken bij eerdere bezoeken is de glans er wat van af. Ook 's avonds, bij een Creoolse hap met gumbo, twee hoog op de hoek van Bourbon en St. Peter kruipt dat gevoel weer naar boven. Deze toeristenstad, smeltkroes van geur en kleur, met het French Quarter vol jazz, blues, cajun en peepshows, ziet er na Katrina en het miljarden kostende olielek uit als een partyganger na een zware nacht.

LOUIS EN FATS

Een vroege wandeling door de French Quarter begint met een teleurstelling. Het Louis Armstrong Park bij North Rampart Street en Congo Square ligt er nog altijd verkeerd bij. Vroeger moest je de plek van onze held mijden vanwege

drugsoverlast, toen diende zich een restauratie aan met vele blunders en bij ons derde bezoek kunnen we het park niet eens in.

We besluiten dat alle ellende maar in een dag moet worden verpakt en maken na de wandeling een tocht naar de Ninth Ward. Dit lage deel met voornamelijk zwarte bewoners werd het zwaarst getroffen door Katrina en grondig verwoest. Tientallen scholen en huizen staan leeg. Bij een geel huis met de letters FD stoppen we, schroeven de dop los en nemen een wee dram op Fats 'Blueberry Hill' Domino. Dood gewaand en betreurd na Katrina, na vijf dagen via het dak toch uit het huis annex kantoor gehesen.

'Ik heb veel mensen moeten ontslaan', vertelt een oesterhandelaar uit Toussaint Street als we een opnieuw ingeschonken glas Maker's Mark drinken. 'Het komt wel weer in orde. Maar de schade is geleden. Ze hadden nooit de oplosmiddelen moeten gebruiken, alle olie is naar de bodem gezakt. They owe me a bundle!'

BOLLETJES

Honderd kilometer naar het oosten, in Mississippi, vraagt de temperatuur om een koud drankje. De zon blikkert boven

Tijd in overvloed

Dit was voor Katrina een bank

3000 man personeel, steekt in een kanariegele verlichting af tegen de leeggebloede avondhemel. Bijna overdreven!

OHR-MUSEUM

De volgende dag zegt de Nederlandse Ligia Romer van het Walter Anderson Museum of Art in Ocean Springs – zeg maar het Bergen van deze kust: ‘Ze zijn hier taai. Na elke dreun staan ze weer, betreuren de doden, ruimen op en herbouwen. Nu komen de toeristen weer voor de casino’s, de golfbanen, de bayoutochten en de stranden.’ We zoeken oude bekenden op, vrouwen, die model staan voor de hermaakbaarheid van het bestaan aan de Mississippi Gulf Coast.

Met Julie Gustafson klimmen we in de toren van het Ohr-O’Keefe museum in Biloxi, een schepping van de even

het inktblauwe water. Dit is de Gulf Coast, die vijf jaar geleden een verwoestende oorvijg kreeg; oorlogsgebied werd, maar waarvan nu bijna niets meer is te zien. We zijn over de nieuwe brug tussen Bay St. Louis en Pass Cristian gekomen, weer vol ongeloof over de dadendrang, die we eerder meemaakten. Links van de kustweg, op de kilometers lange witte stranden, ruimen figuurtjes de allerlaatste zwarte bolletjes teer op van het Deepwater Horizon-platform. BP trok achthonderd miljoen dollar uit om de versmeerde kust op te ruimen en nu zien de stranden er weer schoon en uitnodigend uit. De kustbossen en bayou’s zullen langer nodig hebben.

CASINO’S

Ship Island ligt bijna twintig kilometer uit de kust voor Gulfport, een beschermd paradijsje met oplichtende stranden. Vogels, lokalen en toeristen vinden hier rust; warme wind die zachtjes de haren krult, luie stoelen en bruine lijven. In de stuurhut van zijn ferry zegt kapitein Louis Skremetta: ‘De olie heeft ook nog een beetje voorspoed gebracht, werk voor vele honderden mensen. Erger dan de olie vind ik de baggerwerken in onze vaargeul, de modder wordt links en rechts over het tere zee gras gestort. Moord in de kraamkamer!’ Roodverbrand worden we ‘s avonds op een zeiklipper uitgenodigd die heen en weer vaart voor de weer opgebouwde casinoreuzen. Zij zijn de fluorescerende magneten voor de twee miljoen toeristen. Eenvoudige dagjesmensen wandelen tussen de high rollers en hookers; alles is te krijgen. Ons gastvrije onderkomen, Beau Rivage, 1200 kamers en

Ship Island

eigenzinnige als beroemde architect Frank Gehry. De quasi achteloos opgestapelde roestvrijstalen vormen spiegelen zich aan zon en wolken.

De gokzalen en bars van de casino’s dreven voor Katrina op pontons, barges. God en dus de wet verboden gokken op het land. Op 29 augustus 2005 tilden de tien meter hoge golven de tonnen wegende barge van het Grand Casino over de snelweg bovenop het vrijwel afgebouwde Ohr-O’Keefe museum. Nu, zes jaar later, is de heropening een kwestie van maanden.

ONZICHTBAAR

Sally James van de bibliotheek in Pass Christian begroet ons hartelijk in de fonkelnieuwe bieb in het gemeentehuiscomplex. ‘Er zijn nog lege plekken langs de kustweg, maar nog even en hurricane en oil spill zijn onzichtbaar geworden. Maar niet in onze hoofden en harten.’

In Bay St. Louis is het kleine centrum prachtig herbouwd en

het nieuwe park heeft de groene kleur van BP-geld. Waarom hier de plooiën weer zijn glad gestreken en New Orleans nog worstelt met de vernielde stadsdelen? Het antwoord komt met een stelligheid, die slechts geloof en traditie kunnen geven: 'Hun burgemeester was een democraat.'

KRACHTMETING

We zijn boven in Beau Rivage uitgenodigd voor een culinaire krachtmeting tussen de beste chefs van de Gulf Coast; prachtige ijssculpturen, juwelen van het mooiste voedsel van het land en vooral de zee. Een feest voor oog, mond en maag. We zoeken Fred op, de man die de bar beheert. Hij komt uit Minnesota. Als we zijn raad voor een bourbon vragen, licht zijn sombere gezicht wat op. 'Ze hebben

Het huis van Fats Domino

hier geen idee van Bourbon of Scotch. Net zei een van die kopstukken in volle tevredenheid: 'Jaha, bourbon kunnen we maken in de States'. Ik schonk toen al een uurtje een Canadees, Crown Royal. In de noordelijke staten vind je meer liefhebbers van uitgesproken whisky's.' Beneden aan de casinobar drinken we later een 'Johnnie Black', te midden van een stadion vol cocktailslurpers.

MONTGOMERY

Ook in Montgomery Alabama, de hoofdstad waar Martin Luther King begon en Rosa Parks de lont voor de Civil Rights aanstak, kunnen we na vijfen niet echt onze barkruk vinden.

Het immense hotel heeft nauwelijks whisky en we slenteren door een passage, waar een goede Italiaan en zijn fraaie wijn toch voor warme gevoelens zorgen.

We zijn 's middags dan al bij het graf van Hank Williams en het Museum geweest. Als we daar de naam van een favoriet Americana-zanger noemen, John Prine, begint de beheerder te lachen. 'Mijn vrouw belde me ooit op; er staat hier een man die zegt dat hij John Prine is, maar die naam ken ik niet. Wat moet ik met hem? Ik ben toen maar pijlsnel in de auto gesprongen.' Als we bij de regeringsgebouwen stil staan komt er direct bewaking op ons af: Doorrijden! Het verbaast onze begeleidster niet: 'Er zijn nog altijd hardnekkigen die in het duister witte kruizen in de grond steken.'

COMMODORES

Op weg naar Atlanta stoppen we in Tuskegee, een nietig stadje vol campusleven. Hier kwamen de eerste zwarte militaire vliegeniers van de States vandaan, hier boogt men op een prachtig Civil Rights Museum en op grote muzikanten. We stoppen bij een nogal haveloos pand, waarvoor twee mannen zwijgend de wolken tellen. Ernaast is de deur naar het Commodores 'museum'. Een aandoenlijk gebouw met een ouderwetse studio van de topgroep uit de seventies – 75 miljoen verkochte platen. We lopen langs rekken vol glinsterpakken en kasten vol kanariegele, gifgroene en kersenrode schoenen. Er zijn nog drie musici over. Dominante Lionel Richie vertrok al in 1982. In het kantoortje met zijn naam erboven hangt een ouderwetse telefoon. 'Daarmee werden vroeger miljoene deals gesloten', zegt de lijfwacht die trouw is gebleven. 'Nog altijd worden we met gejuich begroet als we oude toppers brengen.' Hij begeleidt ons naar de straat, waar de twee arbeiders nog steeds de zon traag zien doorschuiven. We roepen dat de bouw voor een nieuw museum zo niet opschiet. Ze grijnzen. 'Time is the only thing we enjoy in abundance.' En: 'You and us cannot tell what's comin.' Enkele maanden later horen we dat een tornado Tuskegee stevig heeft geschampt. *

Dit is het derde en laatste deel over een reis gemaakt op uitnodiging van:

Tennessee – www.tnvacation.com

Mississippi – www.visitmississippi.org

New Orleans – www.neworleanscvb.com

Alabama – www.alabama.travel

(advertentie)

Coppersmithing, Balvenie Distillery (No. 31 in a series of 5)

Geniet, maar drink met mate